

Sihtasutus SILLAMÄE HAIGLA
administraator@shsa.ee

26.06.2025 nr 5.1-3/12617-2

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 1.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse vastavust SHSis ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 "Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele" (määrus nr 36) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2.
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: Tervise tn 2, Sillamäe linn, 40233
- 1.4. Paikvaatluse aeg: 07.05.2025.
- 1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti üldosakonna järelevalve talituse juhtivspetsialist Svetlana Kubpart ja peaspetsialistid Kadri Plato, Inna Tamm ja Tõnis Palgi (järelevalvemeeskonna juht).
- 1.6. Teenuseosutaja poolt osalesid järelevalvetoimingutes juhatuse liige Valeri Abramovitš ja hooldusosakonna juhtivspetsialist Tatjana Nikitina.
- 1.7. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: päringud majandustegevuse registris (MTR) ja töötamise registris (TÖR), paikvaatlus, dokumentide analüüs, e-kirjavahetus, vestlused klientide ja nende lähedastega ning hooldekodu töötajatega.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

Sotsiaalkindlustusamet tuvastas, et Sihtasutuse Sillamäe Haigla (Hooldekodu) ei täitnud järgmisi õigusaktides sätestatud nõudeid:

2.1. MSÜS § 30 lõige 2, mis kohustab ettevõtjat teatama tegevusloa kontrolliesemega ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

MTR ja TÖR andmete kontrollimisel ilmnes, et Hooldekodu ei ole alati hiljemalt viie tööpäeva jooksul SKAd teavitanud tegevusloa kontrolliesemega seotud muudatustest. Rikkumine on kirjeldatud punktis 3.1. ja Hooldekodu on puuduse kõrvaldanud järelevalvemenetluse ajal.

Võttes arvesse, et Hooldekodu on kõrvaldanud punktis 2.1. nimetatud rikkumise, lõpetab Sotsiaalkindlustusamet järelevalvemenetluse.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

3.1. Majandustegevusnõuete täitmine

MSÜS § 30 lõike 2 kohaselt on tegevusloa omajal kohustus teavitada tegevusloa väljaandjat (SKA) tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

Hooldekodu esitatud tööajatabelite (märts ja aprill) ja tegevusloa andmete kontrollimisel ilmnas, et hooldustöötaja G. Š., kes töötas Hooldekodus 26.02.2025–14.04.2025, andmeid ei olnud tema töötamise ajal tegevusloale kantud.

MTR andmete ja asutuse 14.05.2025 edastatud töötajate nimekirja võrdlusel ilmnas, et abihoolustöötaja M.K., kelle tööleping lõpetati 28.04.2025, andmed ei ole tegevusloalt eemaldatud. Hooldekodu parandas tegevusloale kantud personali andmed 02.06.2025 esitatud tegevusloa muutmise taotlusega.

SKA seisukoht: rikkumine on kõrvaldatud järelevalvemenetluse ajal.

3.2. SHS § 20 lõiked 1 - 3 kohustavad teenuseosutajat tagama teenusesaajatele turvalise keskkonna ja toimetuleku, teenusesaajate majutamise ja toitlustamise ning abivajadusest lähtuvad hooldustoimingud ja muud toimetulekut toetavad toimingud, mis on määratud hooldusplaanis.

Üldhooldusteenust osutatakse Sihtasutuse Sillamäe Haigla hooldusosakonnas aadressil Tervise tn 2, Sillamäe linn. Tegevusloa nr SÜH000055 kohaselt on teenuse osutamine lubatud maksimaalselt 123 inimesele. Seisuga 07.05.2025 osutati üldhooldusteenust 116 kliendile. Hooldekodu hoone on kahekorruline.

Hooldekodu sisekorraeeskiri sätestab klientide vastuvõtukorra, personali ja klientide käitumisreeglid ning töökorralduse hooldusosakonnas. Teenusesaajatele koostatakse individuaalne hooldusplan, mille koostamisel arvestatakse isiku tervises seisundit ning lähedaste ja meditsiinipersonali teavet. Hooldusosakonnas kehtivad kindlad käitumishormid, mille hulka kuuluvad teineteise austamine, vägivalda ja joobeseisundis viibimise keelamine, tuleohutusnõuete järgimine ning konfidentsiaalsuse hoidmine. Külalistele on määratud kindlad külastusajad, öörahu kehtib ajavahemikus 23:00–06:00. Klientidele on tagatud kolm toidukorda päevas ning võimalus osaleda huvitegevustes. Kliendil on õigus saada teavet hooldusteenuse ja selle tulemuste kohta talle arusaadavas keeles ning saada teenust turvalises keskkonnas ja kokkulepitud ajal. Teenusesaajatel ja nende esindajatel on õigus esitada ettepanekuid, pöörduda oma muredega töötajate poole, esitada kaebusi ning saada tagasisidet. SA Sillamäe Haigla menetleb kaebusi ja pretensioone, kui on võimalik tuvastada pöörduja isik. Pöördumine võib toimuda e-posti, posti või esindaja kaudu (vajalik volitus). Suulised kaebused püütakse lahendada koheselt, keerulisemad juhtumid palutakse esitada kirjalikult koos vajalike andmetega. Vastus antakse 30 päeva jooksul, vajadusel tähtaega pikendatakse. Pretensioonide lahendamisel eelistatakse läbirääkimisi; kui kokkulepet ei saavutata, võib pöörduda järelevalveasutuste poole (Sotsiaalkindlustusamet, Tervisekassa, Andmekaitse Inspeksioon). Osutatavate teenuste lühikirjeldus ja teenuskoha maksumus on avalikustatud Hooldekodu veebilehel.

Paikvaatluse käigus tuvastati, et suurema hooldusvajadusega teenusesaajad (lamajad) majutatakse Hooldekodu hoone vasakus tiivas. Magamistoad on 1-4 kohalised ning sisustatud valdavalt haiglapalati sarnaselt. Teenusesaajate privaatsuse tagamiseks on kasutusel sirmid. Teenusesaajate kasutuses on funktsionaalvoodid ning nad abi kutsumiseks kasutatakse kutsunginuppe. Esineb ka magamistube, mille sisekujundus jätab hubasuse osas soovida (toa nr 158 seinad on viimistletud keraamiliste plaatidega). Ruumid on avarad, töötajad saavad hooldustoimingute hõlbustamiseks kasutada tõstukit ja pesuraami. Hooldekodu tagab teenusesaajatele vajalike abivahendite olemasolu (nt rulaatorid, ratastoolid); koridoride seintele on paigaldatud käetoed. Korrustele on sisustatud puhkenurgad, kus kliendid saavad diivanil istuda ja vaadata televiisorit; võtta lugemiseks avariilultelt raamatuid. Ruumides loovad hubasust elanike poolt tehtud käsitööd. Hooldekodu sisekorraeeskiri ja muu oluline teave on kättesaadav stendidelt.

3.3. SHS § 20 lõike 4 alusel on sotsiaalkaitseminister kehtestanud täpsustatud nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenuse eesmärgile ja selle sisule, sealhulgas tegevustele, mis on vajalikud teenuse eesmärgi saavutamiseks (määrus nr 36).

Määruse nr 36 § 2 lõigete 1 - 4 alusel tuleb teenuseosutajal tagada hooldusteenuse saajale hooldustoimingud ning muud toetavad teenused, mis on määratud kindlaks teenusesaaja hooldusplaanis. Hooldustoimingud jagunevad isikuhooldustoiminguteks, terviseseisundiga seotud toiminguteks ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toiminguteks. Hooldustoimingute tegemisel tuleb teenuseosutajal tagada teenusesaajale privaatsus, tema tahte ja võimekuse arvestamine ning enne hooldustoimingu tegemist selle sisu selgitamine. Teenuseosutajal tuleb teenusesaaja lähedasele/kontaktisikule anda viivitamatult teavet, kui teenussaaja seisundis on olulisi muutusi ning võimaldada tutvuda hooldusplaaniga.

Kontrollitud viies hooldusplaanis on kirjeldatud konkreetset tegevused, mis lähtuvad teenusesaaja abivajadusest. Arvestades, et hooldustöötajad ja teenusesaajad suhtlevad valdavalt vene keeles ning hooldusdokumentides (v.a hooldusplaanid) tehakse sissekandeid vene keeles, on oluline, et töötajad pööraksid vajadusel suuremat tähelepanu klientidele, kes vene keelt ei valda ega suuda seetõttu oma vajadusi selgelt väljendada. Hooldekodu sisekorraeskirja punkti 3.1., kohaselt on kliendil õigus saada teavet hooldusvõimaluste ja tulemuste kohta talle arusaadavas keeles. Hooldusosakonna juhtivspetsialisti sõnul on teenusesaajate lähedaste huvi hooldusel viibivate isikute olukorra vastu pidev ning neile vahendatakse teavet suuliselt. Küsitatud pereliikmete hinnangul on koostöö hooldekodu personaliga hea ning suhtlus toimib tõrgeteta. Oluliste muutuste ilmnemisel teenusesaaja tervises seisundis teavitab lähedasi juhtivspetsialist; tema eemalolekul täidab selle ülesande õenduspersonal.

SKA seisukoht: teenuseosutamine vastab määruse nr 36 § 2 lõigetes 1-4 sätestatule.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 5 on loetletud isikuhooldustoimingud.

Hooldekodu toitlustus on korraldatud hankelepingu alusel ANSIV GRUPP OÜ-ga: kliendid saavad kolm põhitoidukorda ja vahepalad, liiguvad kliendid söövad saalis, lamajad tubades. Töötajatel on nimekirjad dieetide ja söötmist vajavate klientide kohta, jälgitakse vedelikutarbimist. Pesu pesemise tagab hankepartner OÜ Jõhvi Pesumaja; teenusesaajad kasutavad riideid, mis on märgistatud; on ka üksusi, kus on kasutusel enamalt jaolt hooldekodu riided, mis on ühiskasutuses. Klientide hooldamiseks on olemas funktsionaalsed voodid, lamatiste vastased madratsid, libilinal, tõstukid ja pesuraamid. Hooldustoimingud dokumenteeritakse valikuliselt: üle keha pesemine, seedetegevus, kukkumised. Teenusesaaja üle keha pesemine toimub vähemalt kord nädalas või vastavalt vajadusele; juhatuse liikmelt saadud teabe kohaselt on esinenud graafikus kõrvalekaldeid, kuid need on alati olnud objektiivselt põhjendatud. Kliendist lähtuvate põhjustena on välja toodud haigestumine, teenusest keeldumine; asutuse töökorraldusest lähtuvalt remonditööd, pesija üleviimine teisele tööle. Töötajad selgitasid paikvaatluse käigus, et jälgitakse klientide suuhügieeni tagamist - proteeside puhastamine ja säilitamine on korraldatud. Tualetikasutus on korraldatud arvestades kliendi tahet ja suutlikkust: kasutatakse magamistube läheduses olevaid WC-bokse, potitoole ja mähkmeid; abivahendid on kättesaadavad ja privaatsus tagatud sirmidega. Personalile on koostatud juhised esmasteks tegevusteks kliendi surma korral, vaimuliku kontaktid on kättesaadavad. Emotsionaalset tuge pakutakse klientidele, sh toakaaslase lahkumise korral.

SKA seisukoht: määruse nr 36 § 2 lõikes 5 sätestatud tingimused on täidetud.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 6 on loetletud terviseseisundiga seotud toimingud.

Teenusesaajate seisundit jälgitakse regulaarselt ning terviseseisundi muutuste korral kaasatakse meditsiiniõde või öisel ajal kutsutakse kiirabi. Kukkumiste ennetamiseks on koostatud tegevusjuhised, mille kohaselt kõigi teenusele saabuvate klientide kukkumiskiriski hinnatakse medõe poolt. Tähelepanu pööratakse keskkonna ohutusele ja abivahendite kasutamisele; kukkumised

on harvad ja juhtumid dokumenteeritakse. Lamatiste ennetuseks jälgitakse isikuhooldustoimingute tegemisel teenusesaaja naha seisundit, kasutatakse õhkmadratsid ja muid abivahendeid. Asendivahetust teostatakse regulaarselt, kuid seda eraldi ei dokumenteerita. Ravimite manustamine toimub kehtestatud korra alusel: päeval ajal vastutab meditsiiniõde, õhtul ja öösel hooldustöötaja. Hooldus- ja tervishoiutöötajate koostöö on toimiv, teave liigub suuliselt ja kirjalikult ning juhiseid rakendatakse igapäevatöös. Esmaabi ja erakorraliste olukordade käsitlemise valmisolek on tagatud, töötajad tegutsevad meeskonnana.

SKA seisukoht: määruse nr 36 § 2 lõikes 6 sätestatud tingimused on täidetud.

Määruse nr 36 § 2 lõikes 7 on loetletud füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsuse toetamisega seotud toimingud.

Asutuses on korraldatud mitmekesised päevategevused, mida viivad läbi tegevusjuhendaja ja huvijuht. Regulaarselt toimuvad meisterdamised, filmipäevad, tähtpäevade tähistamised ja praktilised tegevused, nagu pannkookide valmistamine. Tegevusi viiakse läbi nii ühistes ruumides kui ka tubades, kliente abistatakse tegevusalale siirdumisel ning osalemisel. Teenusesaajate käsitöö on nähtaval hooldekodu ruumides. Õueskäimist toetatakse igapäevaselt: iseseisvalt liikuvad kliendid pääsevad õue omal käel, abivajajaid saavad töötajad, vajadusel aidatakse ratastooli. Värskes viibitakse nii hoovis kui ka rõdul vastavalt kliendi soovile. Teenusesaajad kasutavad isiklikke mobiiltelefone, vajadusel abistavad töötajad telefoni kasutamisel või ühenduse loomisel lähedastega.

SKA seisukoht: määruse nr 36 § 2 lõikes 7 sätestatud tingimused on täidetud.

3.4. SHS § 21 lõigetes 2 kuni 5 on sätestatud nõuded, millele peavad vastama teenuseosutaja koostatavad hooldusplaanid.

Järelevalve käigus hinnati hooldusplaanide vastavust viie hooldusplaani põhjal. Kontrollitud hooldusplaanid olid koostatud 30 päeva jooksul pärast teenuse osutamise alustamist ning sisaldasid abivajaduse hindamist, teenuse eesmärki, tegevusi eesmärgi saavutamiseks ning nende sooritamise sagedust ja kuue kuu järel antud hinnangut. Plaanid olid koostatud eesti keeles käsitsi täidetaval vormil ning valmivad harilikult kahe nädala jooksul. Juhtivspetsialist selgitas, et hoolduslepingu sõlmimisel ja teenuse osutamisega alustamisel küsitakse lähedastelt täiendavat teavet teenusesaaja harjumuste ja eelistuste kohta. Samas ei ole kliendi esindajad hooldusplaaniga tutvumise võimalust kasutanud; ülevaade kliendi seisundist antakse suulisel vormis. Hooldusplaanide täitmise kohta teevad sissekandeid töötajad, kellel on parem eesti keele oskus, sisendi annab vastutav hooldustöötaja. Töökorralduslikult on klientidele hooldusplaanide koostamine ja ülevaatamine hooldustöötajate vahel jagatud ning on määratud vastutus konkreetsete teenusesaajate eest.

SKA seisukoht: SHS § 21 lõigetes 2 ja 4 sätestatud nõuded on täidetud.

3.5. SHS § 22 lõiked 1 kuni 4 sätestavad teenuseosutaja kohustuse tagada ööpäevaringselt personali olemasolu, kelle kvalifikatsioon ja koormus võimaldavad tegevusi ja toiminguid viisil, mis on kindlaks määratud hooldusteenust saavate isikute hooldusplaanis. Hooldusteenust osutavad vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja, viimase tööd juhendab hooldustöötaja. SHS § 22 lõike 5 kohaselt ei tohi üldhooldusteenust vahetult osutada isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada üldhooldusteenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara.

Hooldekodu hoone on kahekorruseline ning jaguneb kaheks tiivaks. Teenusesaajad on jagatud nelja üksuse vahel, kuhu majutatakse 26–36 teenusesaajat. Seisuga 04.06.2025 töötas MTR andmetel asutuses 32 vahetut teenuseosutajat (16 hooldustöötajat ja 16 abihooldustöötajat). Tööajagraafikutest (märts-mai) nähtub, et igas üksuses töötab üks ööpäevaringne ning üks päevane hooldaja (12-tunnise graafiku alusel). Ööpäevaringsed hooldustöötajad täidavad vahetuse üleandmise päevikut, üles märgitakse postil olevate klientide arv, uued ja lahkunud hooldatavad, samuti vaimselt ja somaatilisel raskes seisundis olevad kliendid. Juhtivspetsialisti selgituse kohaselt värvatakse tööle kvalifitseeritud töötajaid ning soodustatakse personali

osalemist tasemeõppes - kolm hooldajat õpivad 2024–2026 Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli hooldustöötaja tasemeõppes. Tööajagraafikutest nähtub, et kvalifitseeritud hooldaja (4. tase) kohalolek on tagatud ööpäevaringselt korrusel, kuid mitte alati samaaegselt teises sama korruse tiivas. Lisaks eelnimetatud personalile on tööpäeviti tööl pesuhooldaja, huvijuht, tegevusjuht ning juhtivspetsialist. Tegevusloale kantud hooldustöötajate andmete ja asutuse edastatud nimekirja võrdlusest nähtub, et mitte kõigi hooldajate erialase ettevalmistuse teave ei kajastu tegevusloal. Näiteks ei ole MTR-is märgitud, et abihooldajad D. N. ja N. S. on läbinud 320-tunnise ning N. Z. 250-tunnise täiendkoolituse. Hooldekodu edastatud teabest nähtub, et viimane töötajate karistatuse kontroll (karistusregistri päring) on läbi viidud ajavahemikus märts–mai 2025.

SKA seisukoht: SHS § 22 lg 1-5 sätestatud nõuded on täidetud.

3.6. SHS § 22¹ lg 6 kohaselt avalikustab väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse osutaja teenuskoha maksumuse ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude maksumuse ühe teenusesaaja kohta.

Sihtasutuse teenuskoha maksumus on avalikustatud asutuse veebilehel. Alates 1. jaanuarist 2025 on ühe üldhooldusteenuse voodikoha maksumus 1300 eurot kuus. Teenusesaaja katab majutuse ja toitlustusega seotud kulud 702 euro ulatuses; kohaliku omavalitsuse rahastatava hoolduskulu suurus on 598 eurot.

Rahandusministeeriumi koostatud hoolduskulu mudeli soovitusliku näidiskalkulaatori andmetel (2024. a) peaks Hooldekodus hoolduspersonali kulu esitatud personaliandmete põhjal olema ühe teenusesaaja kohta 561 eurot kuus. Kalkulaatoris on hooldus- ja abihooldustöötaja töötasudena arvesse võetud meditsiinisüsteemis töötavate hooldus- ja abihooldustöötajate töötasud.

SKA seisukoht: SHS § 22¹ lg 6 sätestatud nõuded on täidetud.

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. Soovitav on üle vaadata eluruumide kujundus, et vähendada eluruumi haiglapalati ilmet ja luua klientidele võimalusel kodusarnasem keskkond. Paikvaatluse käigus tuvastati, et ühe magamistoja seinad on kaetud sanitaarotstarbeliste keraamiliste plaatidega. Selline viimistlus ei ole sobiv eluruumile ega toeta kodulaadset elukeskkonda.

4.2. Tagada, et abihooldustöötajate erialane ettevalmistus (läbitud täiendkoolitus) oleks tegevusloal kajastatud.

(allkirjastatud digitaalselt)
Tõnis Palgi
peaspetsialist (järelevalve)